

บรรณานุกรม

- กนก วงษ์ตระหง่าน. พรรคการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536
- กานheng ภริตานนท์. "หนทางอันคดเคี้ยวของรัฐบาลสามัคคี 4 พรรค" ประชาธิปไตย (2 พฤษภาคม 2519).
- เกลืออม เตะตะตุล. ความจริงของนายท้าว. นายรัฐมนตรีคนที่ 20 ของเมืองไทย กรุงเทพมหานคร : BJ.PLATE PROCESSDR.
- เกียรติ นามแพง. เรื่องของนายควง. พระนคร สำนักพิมพ์พินิจประชา, 2513.
- "กลุ่มเสนีย์ กับคุณหญิง เลขาฯ อาจต้องให้ศาลชี้ขาด" ไทยรัฐ 15 (17 ตุลาคม 2517) : 1,2,16.
- จรรยา สุภาพ. "พรรคคอมมิวนิสต์โซเวียต" ใน พรรคการเมืองต่างประเทศ. รวบรวม โดยกรมล ท่องธรรมชาติ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ของสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2514.
- จางค์ สมประสงค์. การบริหารพนักงานเจ้าหน้าที่. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2514.
- เฉลิม อยู่บำรุง. ร.ต.อ. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร. สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2536.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. อุดมการณ์ทางการเมือง. พระนคร:สำนักพิมพ์เคล็ดไทย, 2517
- _____ . ประชาธิปไตย สังคมนิยม คอมมิวนิสต์ กับการเมืองไทย กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เคล็ดไทย พ.ศ.2519.
- ณัฐวุฒิ สุทธิสงคราม. กำเนิดพรรคประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร : พรรคประชาธิปไตย, 2519.
- ธรรมรส รัชตฤกษ์, มนุษย์สัมพันธ์ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เลิศ, 2519.
- ถนัด คอร์ดมันตร์. อดีตหัวหน้าพรรคประชาธิปไตย. สัมภาษณ์, 15 ตุลาคม 2536

ทหารเก่า. เบื้องหน้า-เบื้องหลังพรรคประชาธิปัตย์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
การเวก, 2521.

บุญช่วย ศรีสวัสดิ์. พันตำรวจตรีควง อภัยวงศ์. อดีตรัฐมนตรี 4 สมัย พระนคร : ม.ป.ป.

บุญเท่ง ทองสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สัมภาษณ์ 16 พฤษภาคม 2536.

ประเสริฐ ปัทมสุคนธ์. รัฐสภาไทยในรอบสี่สิบสองปี. กรุงเทพฯ : ช.ชมชุมช่าง 2517.

ประชาธิปัตย์ . 22 ตุลาคม 2517.

"ประชาธิปัตย์ จะเป็นสังคมนิยมอ่อนๆ" สยามรัฐ 24 (24 กุมภาพันธ์ 2517) : 1,16.

ปิยศักดิ์ สุตรนั้น. "การศึกษาวิจัยทัศนคติของสมาชิกพรรคการเมืองที่มีต่อเรื่องผลกระทบอันเกิดจากพฤติกรรมแบ่งพวกแบ่งกลุ่มภายในพรรคการเมือง
(สารนิพนธ์หลักสูตรรัฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2534).

ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ. พรรคการเมืองและปัญหาพรรคการเมืองไทย. หน้า 14-17.

ปธาน สุวรรณมงคล ประวัติคณะรัฐมนตรี นายชวน หลีกภัย และนโยบายรัฐบาล กรุงเทพมหานคร : พรประทานพิมพ์ 2535.

นรนิติ เศรษฐบุตร. พรรคประชาธิปัตย์: ความสำเร็จหรือความล้มเหลว สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2530.

ประสงค์ สุ่นศิริ.น.ต. 726 วันใต้บัลลังก์เปรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน,
2532.

นิสสัย เวชชาชีวะ. "ประชาธิปัตย์ทางการเมือง". สราญรมย์ 17 (กุมภาพันธ์ 2510)
: 406.

พลศักดิ์ จิรากรศิริ. พรรคและกลุ่ม. กรุงเทพมหานคร : ศึกษิตสยาม, 2524.

พินิจ จันทร. "บนเส้นทางการต่อสู้ของพรรคประชาธิปัตย์" Young Executive Vol
5 No.66 (April 1992):53-55 และเอกสารจากพรรคประชาธิปัตย์
40 ปี ของพรรคประชาธิปัตย์ หน้า 1-20.

พอง สิทธิธรรม. านหนังสือที่ระลึกพรรคประชาธิปัตย์ชุมนุม. กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2501.

มารุต บุญภาค, ประธานรัฐสภา 21 พฤศจิกายน 2536.

มูธาธีร์ รัชชาติเจริญ. การก่อตัวของพรรคประชาชนปัตตานีในกระบวนการทางการเมืองไทย.
(วิทยานิพนธ์คณะรัฐศาสตร์ ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2525) หน้า 123-394.

มัญญ บริสุทธิ์. คณะรัฐมนตรี. หนังสืองานศพของนายมัญญ บริสุทธิ์ วันที่ 5 พฤศจิกายน 2521.

ยศ สันติสมบัติ. อำนาจบุคคลิกภาพและผู้นำทางการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนัก
พิมพ์หน้าไทย 2523.

ลิขิต อีร์เวคิน. "อุดมการณ์ทางการเมืองและการพัฒนาประเทศ." ในอุดมการณ์ใน-
สังคมไทย. สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, บรรณาธิการ, หน้า 117.

วิเทศกรณีย์. เหตุการณ์ทางการเมือง 43 มีนาระบอบประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร :
รวมการพิมพ์, 2518 หน้า 932-945.

วิทยา นภาศิริกุลกิจ. ระบบการเมืองอังกฤษ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2515.

สมัคร สุนทรเวช. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร 10 ตุลาคม 2536

สวบ สุรินทร์, ประวัติ 11 นายกรัฐมนตรี. กรุงเทพมหานคร : ประจักษ์การพิมพ์, 2514.

สุนทร สุรรังสรรค์ ประชาธิปไตยยุคสุดท้าย. กรุงเทพมหานคร : สหมิตรการพิมพ์ 2522.

สุชิน ตันติสกุล รัฐประหาร พ.ศ. 2490. กรุงเทพมหานคร : สมาคมสังคมศาสตร์
แห่งประเทศไทย 2515.

สิริรัตน์ เรืองวงศ์วาร. "บทบาททางการเมืองของนายควง อภัยวงศ์ ตั้งแต่การเปลี่ยนแปลง
การปกครอง พ.ศ. 2475 ถึง 2491" (วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรมหาบัณฑิต
ภาควิชาประวัติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) หน้า 339-359.

สมพงษ์ เกษมสิน. (คณะ) ลัทธิการเมืองและเศรษฐกิจเปรียบเทียบ.

กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิชย์, 520 หน้า 453-454.

สาธิต ชวะนทชัย. "การเลือกสรรผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองไทย" วิทยา
นิพนธ์หลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

- อาคม เอ่งฉวน. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคประชาธิปัตย์ สัมภาษณ์ 8 ธันวาคม 2536.
- อวยชัย ชะบา. "พรรคการเมือง" สถาบันและกระบวนการทางการเมืองไทย หน่วยที่ 8-15 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2534
- อุทัย หิรัญเด. ประมุขศิลป์ : ศิลปะของการเป็นผู้นำ. พิมพ์ครั้งแรก กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2524.
- อรุณ รักธรรม. หลักมนุษย์สัมพันธ์กับการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์, 2528.

ภาษาอังกฤษ

- Adorno T.W and others. The Authoritarian Personality, Herper & Row, 1950.
- Ebenstein, William. Today's Isms. Prentic-Hall 1970.
- Finer Herman. The Theory and Practice of Modern Government. New York : Holt, Rinchart and Winstion, 1949.
- Friedrich Carl, J & brzezinski Z.K. Totalitarian Dictatorship and Autocracy Harvard University Press, 1956.
- Goodman, William. The Two-Party System in The United States, p8. York : D. Van Nostrand, 1957.
- Lichtheim, George. The Origins of Socialism New York 1969.
- Thomas, Norman. Democratic Socialism : A New Appraisal New York 1953.
- Macridis, Roy, C. "Introduction : The History, Function, and Typology of Partice," in Political Parties : Contemporary Trends and Ideas. Roy C. Macridis, ed. New York : Harper and Row, 1967.

Pennock, Roland and Smith, G, David. Political Science (New York : The Macmillan Company, 1947.

Ranney, Austin and Kendall, Winmore. Democracy and the American New York : Hart Court, 1956.

Seliqur Martin. "Ideology as Belief System," Studies in the Theory of Ideology, ed. John B. Thompson, Cambridge : Polity Press, 1984.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ. 2530
(ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2532)

โดยที่เป็นการสมควรมีข้อบังคับพรรคเพื่อใช้บริหารงานพรรค คณะกรรมการบริหารพรรค โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ จึงออกข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ไว้ดังต่อไปนี้

- ข้อ 1. ข้อบังคับพรรคนี้เรียกว่า "ข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ. 2530"
- ข้อ 2. ให้ใช้ข้อบังคับพรรคนี้ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป
- ข้อ 3. ให้ยกเลิกข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ที่ใช้อยู่ก่อนทุกข้อบังคับ

หมวด 1

บททั่วไป

ข้อ 4. พรรคการเมืองที่ใช้ข้อบังคับพรรคนี้ให้เรียกว่า "พรรคประชาธิปัตย์" เขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า "DEMOCRAT PARTY" ใช้ภาพเครื่องหมายแม่พระธรณีบีบมวยผม มีรูปลักษณะตามที่ได้จดทะเบียนไว้ ต่อมาทะเบียนพรรคการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง คือ :-

ข้อ 5. สำนักงานใหญ่พรรคประชาธิปัตย์ ตั้งอยู่ ณ บ้านเลขที่ 67 ถนนเศรษฐศิริ เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

ข้อ 6. สาขาพรรคประชาธิปัตย์ที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งขึ้น ณ ที่ใด ให้เรียกชื่อว่า พรรคประชาธิปัตย์ สาขา.....โดยมีชื่อ สถานประกอบการ ชุมชน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัดกำกับต่อท้ายแล้วแต่กรณี

ข้อ 7. พรรคประชาธิปัตย์ มีแนวนโยบายตามที่ได้จดทะเบียนไว้ต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ตามกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง

หมวด 2

สมาชิกภาพ

ข้อ 8. สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

- (1) สมาชิกกิตติมศักดิ์
- (2) สมาชิกสามัญ
- (3) สมาชิกสมทบ

(ความในข้อ 9 เดิมถูกยกเลิกโดยข้อ 3 แห่งข้อบังคับพรรคฉบับแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1 พ.ศ. 2532 และใช้ความใหม่แทน ดังต่อไปนี้)

ข้อ 9. สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ผู้มีอุปการะคุณต่อพรรคหรือมีคุณวุฒิตพิเศษ ซึ่งคณะผู้บริหารพรรคได้มีมติเชิญเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคและได้ประกาศชื่อไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานใหญ่พรรค

สมาชิกกิตติมศักดิ์ ไม่ต้องเสียค่าลงทะเบียนและค่าบำรุง

(ความในข้อ 10 เดิมถูกยกเลิกโดยข้อ 4 แห่งข้อบังคับพรรคฉบับแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1 พ.ศ. 2532 และใช้ความใหม่แทน ดังต่อไปนี้)

ข้อ 10. สมาชิกสามัญ ได้แก่ ผู้

- (1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (2) มีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์ในวันที่ยื่นใบสมัครเป็นสมาชิก
- (3) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(4) ไม่เป็นคนที่ศาลสั่งให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือบุคคลล้มละลาย

(5) ไม่เคยกระทำความผิดต่อคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก เว้นแต่ความผิดฐานลหุโทษ หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดเกี่ยวกับเรื่องการเมือง แต่ถ้ามีเหตุผลจำเป็นเป็นพิเศษ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค คณะผู้บริหารพรรคอาจพิจารณาให้ผู้ขาดคุณสมบัติตามข้อนี้ให้เป็นสมาชิกสามัญก็ได้

สมาชิกสามัญต้อง เสียค่าลงทะเบียนและค่าบำรุงตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคนี้

ข้อ 11. สมาชิกสมทบ ได้แก่ บุคคลผู้มีอายุตั้งแต่สิบห้าปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีคุณสมบัติอื่นตามข้อบังคับพรรคข้อ 10 (1) (3) (4) และ (5)

สมาชิกสมทบต้อง เสียค่าลงทะเบียน แต่ไม่ต้องเสียค่าบำรุง

(ความในข้อ 12 เดิมถูกยกเลิกโดยข้อ 5 แห่งข้อบังคับพรรคฉบับแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1 พ.ศ. 2532 และใช้ความใหม่แทน ดังต่อไปนี้)

ข้อ 12. การสมัครเป็นสมาชิกสามัญ ให้ยื่นใบสมัครตามแบบพิมพ์ ของพรรค พร้อมด้วยรูปถ่าย ขนาด 1 นิ้ว 2 รูปต่อเลขathiการพรรค ณ สำนักงานใหญ่ หรือต่อประธานคณะกรรมการบริหารสาขาพรรค ณ ที่ทำการสาขาพรรค โดยมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคในจังหวัดนั้น ร่วมกับสมาชิกสามัญเป็นผู้รับรองสองคน หากจังหวัดใดไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค ก็ต้องให้สมาชิกสามัญเป็นผู้รับรองสองคน

เมื่อเลขathiการพรรคได้รับใบสมัครแล้ว ให้ประกาศชื่อผู้สมัครไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานใหญ่ตามพรรคเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน แล้วจึงเสนอให้คณะผู้บริหารพรรคพิจารณาพร้อมด้วยคำคัดค้าน (ถ้ามี) เมื่อคณะผู้บริหารพรรคมีมติให้รับเป็นสมาชิกแล้วให้แจ้งผู้สมัครชำระ เงินค่าลงทะเบียนและค่าบำรุง และเมื่อชำระครบถ้วนแล้ว ให้ลงทะเบียนผู้นั้นเป็นสมาชิกสามัญ และออกใบรับรองสมาชิกภาพให้ไว้เป็นหลักฐานพร้อมทั้งบัตรประจำตัวสมาชิก

ผู้สมัครเป็นสมาชิกสามัญที่สาขาพรรค เมื่อประธานคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคได้รับใบสมัคร และประกาศชื่อที่สาขาพรรคตามวิธีการและกำหนดเวลาในวรรคสองแล้ว ให้ประธานคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคเสนอชื่อต่อคณะผู้บริหารพรรคพร้อมด้วยคำ

คัดค้าน (ถ้ามี) เพื่อพิจารณาเมื่อคณะผู้บริหารพรรคมีมติให้รับเป็นสมาชิกให้เลขาธิการพรรคแจ้งสาขาพรรคนั้น ๆ เพื่อดำเนินการในเรื่องค่าลงทะเบียน ค่าบำรุง และอื่น ๆ ตามข้อบังคับพรรค

ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ให้คณะผู้บริหารพรรคมีอำนาจรับบุคคลเป็นสมาชิกสามัญได้โดยไม่ต้องประกาศชื่อผู้สมัครตามความในวรรคสอง

ในกรณียื่นสมัคร ณ สำนักงานใหญ่แต่ภูมิลำเนาปัจจุบันของผู้ยื่นอยู่ในต่างจังหวัด และมีสาขาพรรคในจังหวัดนั้น ให้เลขาธิการพรรคส่งใบสมัครดังกล่าวไปให้สาขาพรรคที่ผู้ยื่นสมัครมีภูมิลำเนาอยู่ดำเนินการ เว้นแต่ไม่มีสาขาพรรคในจังหวัดที่ผู้ยื่นสมัครมีภูมิลำเนาอยู่ก็ให้ยื่นสมัครที่สำนักงานใหญ่ได้แต่ถ้ามีสาขาพรรคเมื่อเอาคำที่สำนักงานใหญ่เอนทะเบียนสมาชิกของผู้ยื่นไปสังกัดสาขาพรรคนั้น ๆ ทันที

ข้อ 12 ทวิ ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารสาขาพรรคเป็นผู้พิจารณาใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรค ให้หน้าความของข้อบังคับข้อ 12 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 13. การคัดค้านผู้สมัครเป็นสมาชิกสามัญ ต้องทำเป็นหนังสือมีสมาชิกสามัญรับรองไม่น้อยกว่าสองคน และต้องชี้แจงเหตุผลในการคัดค้านประกอบด้วย

คำคัดค้านให้ยื่นต่อเลขาธิการพรรคหรือประธานคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคแล้วแต่กรณีและให้ส่งวนคำคัดค้านนั้น ๆ ไว้เป็นความลับ

(ความในข้อ 14 เดิมถูกยกเลิกโดยข้อ 6 แห่งข้อบังคับพรรคฉบับแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1 พ.ศ. 2532 และใช้ความใหม่แทน ดังต่อไปนี้)

ข้อ 14. ถ้าคณะผู้บริหารพรรค หรือคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคมีมติไม่รับผู้ใดเป็นสมาชิกสามัญ โดยจะมีคำคัดค้านหรือไม่ก็ตามให้หนังสือแจ้งไปให้ผู้ยื่นทราบ โดยไม่ชักช้า

หากผู้ยื่นใบสมัครไม่พอใจมติดังกล่าว ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการบริหารพรรคภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันได้ทราบมตินั้น คำวินิจฉัยของคณะกรรมการบริหารพรรคให้ถือว่าถึงที่สุด

ค่าลงทะเบียนและค่าบำรุง หากได้ชำระไว้แล้วให้คืนผู้สมัคร

ข้อ 14 ทวิ การรับสมัครสมาชิกสมทบให้หน้าความในข้อบังคับข้อ 12, 13 และ

14 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 15. ผู้ที่เป็นสมาชิกสามัญอยู่ก่อนวันใช้บังคับพรคนี้ ให้ถือว่าเป็นสมาชิกสามัญโดยไม่ต้องสมัครใหม่

ข้อ 16. สมาชิกสามัญและสมาชิกสมทบ ต้องเสียค่าลงทะเบียนคนละ 20 บาท สมาชิกสามัญต้องเสียค่าบำรุงปีละ 20 บาท หรือชำระครั้งเดียวตลอดชีพ 500 บาท

ข้อ 17. สมาชิกสามัญ ซึ่งค้างชำระค่าบำรุง จะใช้สิทธิตามข้อบังคับพรรคข้อ 21 ไม่ได้จนกว่าจะได้ชำระค่าบำรุงที่ค้างให้เรียบร้อย

ข้อ 18. สมาชิกขาดจากสมาชิกภาพเมื่อ

(1) ลาออก

(2) เป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่น

(3) ถูกไล่ออกจากทะเบียน เพราะค้างชำระค่าบำรุงสองปีติดต่อกัน หรือถูกลงโทษให้ลบชื่อออกจากทะเบียนตามข้อ 95

(4) ขาดคุณสมบัติการเป็นสมาชิกตามข้อบังคับพรรคข้อ 10

(5) สมาชิกพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อาจขาดจากสมาชิกภาพ ถ้าที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรค มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ให้พ้นจากการเป็นสมาชิกภาพ

ข้อ 19. เงินค่าลงทะเบียนและค่าบำรุงจะไม่คืนให้ ไม่ว่าสมาชิกจะขาดสมาชิกภาพด้วยประการใด

ข้อ 20. ผู้ขาดจากสมาชิกภาพ เพราะค้างชำระค่าบำรุง อาจขอกลับเข้าเป็นสมาชิกได้อีกเมื่อได้ชำระค่าบำรุงที่ค้างทั้งหมดให้แก่พรรคแล้ว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวด 3

สิทธิ และหน้าที่ของสมาชิก

ข้อ 21. สมาชิกสามัญมีสิทธิเข้าประชุมชี้แจง แสดงความคิดเห็นในที่ประชุมใหญ่ของพรรคมีสิทธิได้รับเลือกตั้ง เป็นคณะกรรมการบริหารพรรค มีสิทธิสมัครขอรับเลือกตั้งในนามของพรรคในการเลือกตั้งทั้งปวงที่ราษฎรเป็นผู้ใช้สิทธิตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรค สมาชิกกิตติมศักดิ์ และสมาชิกสมทบมีสิทธิเข้าร่วมประชุมชี้แจงแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมใหญ่ของพรรคได้

ข้อ 22. สมาชิกมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติดังนี้

- (1) ชำระค่าบำรุงพรรค
- (2) ปฏิบัติตามข้อบังคับพรรคและมติขององค์การบริหารงานของพรรคแล้วแต่กรณี
- (3) รักษาชื่อเสียงของพรรค โดยไม่ปฏิบัติไปในทางที่จะนำความเสียหายมาสู่พรรค
- (4) สนับสนุน ส่งเสริม และ เผยแพร่นโยบายและอุดมการณ์ของพรรค ตลอดจนกิจกรรมของพรรค
- (5) สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค

หมวด 4

การบริหารงาน

ข้อ 23. องค์ประกอบของพรรคประกอบด้วย

- (1) ที่ประชุมใหญ่
- (2) คณะกรรมการบริหารพรรค
- (3) คณะผู้บริหาร
- (4) ที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (5) ที่ประชุมรัฐมนตรี
- (6) ที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

- (7) คณะกรรมการบริหารพรรคระดับจังหวัด
- (8) คณะกรรมการบริหารพรรคระดับอำเภอ
- (9) สาขาพรรค
- (10) ยุวประชาธิปไตย และกลุ่มอื่น ๆ ที่ได้รับอนุมัติการจัดตั้งจากคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ 24. ให้มีคณะกรรมการบริหารพรรคคณะหนึ่ง ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกสามัญสี่สิบห้าคน ซึ่งประกอบด้วย

(1) หัวหน้าพรรค	เป็นประธาน
(2) รองหัวหน้าพรรค	เป็นรองประธาน
(3) เลขานุการพรรค	เป็นเลขานุการ
(4) รองเลขานุการพรรคสองคน	เป็นรองเลขานุการ
(5) กรรมการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนด	เป็นกรรมการ

อายุของกรรมการบริหารพรรคมีกำหนดคราวละสี่ปี นับแต่วันเลือกตั้ง

ข้อ 25. บุคคลผู้มีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ เป็นผู้มามีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการบริหารพรรค

- (1) เป็นสมาชิกสามัญติดต่อกันมาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
- (2) เป็นหรือเคยเป็นคณะกรรมการบริหารสาขาพรรค
- (3) เป็นหรือเคยเป็นคณะกรรมการบริหารพรรค
- (4) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภาเทศบาลหรือสมาชิกสภาเขต ที่พรรคส่งลงสมัครรับเลือกตั้ง
- (5) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในนามพรรค
- (6) เป็นหรือเคยเป็นรัฐมนตรีในนามพรรค หรือ
- (7) บุคคลที่ที่ประชุมใหญ่มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า สามในสี่ของที่ประชุมใหญ่ มีมติให้ยกเว้นคุณสมบัติตามข้อบังคับพรรคข้อนี้

ข้อ 26. ในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคให้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

(1) เลือกตั้งหัวหน้าพรรคหนึ่งคน ในการเสนอชื่อผู้เป็นหัวหน้าพรรคต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม หัวหน้าพรรคต้องมีคุณสมบัติตามข้อ 25 (1) (3) และ (5) เว้นแต่ได้รับการยกเว้นตามข้อ 25 (7)

(2) เลือกตั้งรองหัวหน้าพรรคห้าคน ในการเสนอชื่อผู้เป็นรองหัวหน้าพรรคต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม รองหัวหน้าพรรคจะต้องมีตัวแทนภาคละหนึ่ง

(3) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เสนอชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยกันจำนวนหนึ่ง เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกสิบห้าคน

(4) สมาชิกสภาท้องถิ่น เสนอชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่นด้วยกันจำนวนหนึ่ง เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งภาคละหนึ่งคน

(5) สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภาเขต เสนอชื่อสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภาเขตด้วยกันจำนวนหนึ่ง เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งหนึ่งคน

(6) ประธานคณะกรรมการบริหารสาขาพรรค หรือผู้แทนสาขาพรรคที่คณะกรรมการบริหารสาขารวมอบหมายตามข้อบังคับพรรคข้อ 64 (8) เสนอชื่อจากผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการบริหารสาขาพรรคจำนวนหนึ่ง เพื่อให้ที่ประชุมเลือกภาคละหนึ่งคน

(7) ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง เสนอชื่ออดีตรัฐมนตรี หรืออดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นสมาชิกสามัญจำนวนหนึ่ง เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกภาคละหนึ่งคน

(8) ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง เสนอชื่อบุคคลผู้มีคุณสมบัติ ตามข้อบังคับพรรคข้อ 25 จำนวนหนึ่ง เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกให้ครบจำนวน

(9) หัวหน้าพรรคเสนอชื่อบุคคลที่ได้รับการเลือก เป็นกรรมการบริหารพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกเป็นเลขาธิการพรรคหนึ่งคน

การเสนอชื่อผู้เป็นเลขาธิการพรรคต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ที่อยู่ในที่ประชุม

(10) เลขาธิการพรรค เสนอชื่อบุคคลที่ได้รับการเลือกเป็นกรรมการบริหารไม่น้อยกว่าสี่คน เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกเป็นรองเลขาธิการพรรคสองคน

การเสนอชื่อผู้เป็นรอง เลขานุการพรรคต้องมีผู้รับรอง ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนผู้ที่อยู่ในที่ประชุม

การเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคแต่ละประเภทให้ผู้มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลเข้ารับเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรค เสนอชื่อได้เพียงประเภทละหนึ่ง

การเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคตามข้อนี้ใน (3) และ (8) ให้คำนึงถึงการมีตัวแทนของแต่ละภาค

ในกรณีที่ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นกรรมการบริหารพรรคไม่อยู่ในที่ประชุม ผู้เสนอต้องให้คำรับรองว่าผู้ได้รับการเสนอยินยอม

ให้ผู้บุคคลที่ได้คะแนนถัดจากผู้ได้รับเลือกตั้งตามข้อนี้ใน (3) (4) (5) (6) (7) (8) และ (10) ตามลำดับเป็นกรรมการสำรองประเภทละสองคน

ถ้าหากผู้มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อตามข้อนี้ใน (3) (4) (5) (6) และ (7) ไม่มีหรือมีแต่ไม่ครบจำนวนก็ให้หาข้อนี้ใน (8) มาใช้บังคับแทน

การเลือกตั้งตามข้อนี้ให้ใช้วิธีลงคะแนนลับ

ข้อ 27. ให้หัวหน้าพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค แต่งตั้งผู้ที่ได้รับเลือกตั้งดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ข้อ 28. คณะกรรมการบริหารพรรค อยู่ในตำแหน่งจนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคใหม่ ซึ่งจะต้องจัดให้มีขึ้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันครบวาระสี่ปีหรือภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการบริหารพรรคทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งโดยเหตุอื่น

ข้อ 29. กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ เมื่อ

- (1) อยู่ในตำแหน่งครบวาระสี่ปี
- (2) ตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลงสองในสามของจำนวนทั้งหมด
- (3) ที่ประชุมใหญ่ มีมติด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ขององค์ประกอบของที่ประชุม

ให้ออก

ข้อ 30. กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อ 29
- (2) ลาออก

(3) ขาดจากสมาชิกภาพ

(4) ขาดการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(ความในข้อ 31 เดิมถูกยกเลิกโดยข้อ 7 แห่งข้อบังคับพรรคฉบับแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1 พ.ศ. 2532 และใช้ความใหม่แทน ดังต่อไปนี้)

ข้อ 31. เมื่อตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคตามข้อบังคับพรรคข้อ 24 วางลงให้หัวหน้าพรรค แต่งตั้งจากบุคคลที่ที่ประชุมใหญ่เลือกสำรองไว้ ตามลำดับคะแนนในแต่ละประเภทให้ดำรงตำแหน่งแทนจนครบวาระของผู้ที่พ้นจากตำแหน่งแต่ถ้าตำแหน่งที่วางนั้นเป็นตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค ข้อ 24 (1) (2) และ (3) ให้คณะกรรมการบริหารพรรค แต่งตั้งกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่ง แทนหน้าที่เป็นการชั่วคราวแล้ว ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งใหม่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันวางลง

ในกรณีที่บุคคลที่ที่ประชุมใหญ่เลือกสำรองไว้ในประเภทใดมีจำนวนไม่เพียงพอแก่การจะแต่งตั้งแทนได้ หรือไม่เต็มใจเป็นกรรมการบริหารพรรคแทนให้หัวหน้าพรรคแต่งตั้งจากบุคคลที่ที่ประชุมใหญ่เลือกสำรองไว้ในประเภทอื่นแทน

ข้อ 32. การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุมให้รองหัวหน้าพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน ถ้ารองหัวหน้าพรรคไม่มาประชุมให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่ง เป็นประธานในที่ประชุม

การลงมติให้คณะกรรมการบริหารพรรค ให้ถือเสียงข้างมากของกรรมการที่มาประชุม ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงชี้ขาด

คณะกรรมการบริหารพรรคจะต้องประชุมอย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อทุก ๆ สามเดือน

ข้อ 33. คณะกรรมการบริหารพรรคมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) แต่งตั้งและถอดถอนผู้บริหารพรรค

(2) กำกับ ควบคุมการบริหารของคณะผู้บริหารพรรคให้เป็นไปตามนโยบาย

พรรค

(3) ำให้คำปรึกษาแก่คณะผู้บริหารพรรค

(4) ควบคุมดูแล และำให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะผู้
บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น

(5) ประสานงานกับองค์กรต่าง ๆ ของพรรค

(6) แก้ไขปัญหาการบริหารงานพรรค ในกรณีที่คณะผู้บริหารพรรคไม่สามารถ
แก้ไขได้หรือเสนอมาเพื่อขอให้แก้ไข

(7) เรื่องอื่น ๆ ที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ 34. ำให้มีคณะผู้บริหารงานพรรคคณะหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการบริหารพรรคแต่งตั้ง
ตั้งจากคณะกรรมการบริหารพรรคมีจำนวนสิบห้าคน ซึ่งประกอบด้วย

(1) หัวหน้าพรรค	เป็นประธาน
(2) รองหัวหน้าพรรค	เป็นรองประธาน
(3) เลขาธิการพรรค	เป็นเลขาธิการ
(4) รองเลขาธิการพรรคสองคน	เป็นรองเลขาธิการ
(5) นายทะเบียน	เป็นกรรมการ
(6) เทร่ญญิก	เป็นกรรมการ
(7) โฆษกพรรค	เป็นกรรมการ
(8) สวัสดิการพรรค	เป็นกรรมการ
(9) กรรมการอื่น ๆ ตามที่คณะผู้บริหารพรรค กำหนด	เป็นกรรมการ

ำให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานคณะผู้บริหารโดยตำแหน่ง เลขาธิการพรรคเป็น
เลขาธิการคณะผู้บริหารพรรคโดยตำแหน่ง และำให้คณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้แต่งตั้ง
บุคคลจากคณะกรรมการบริหารพรรคเป็นรองประธานคณะผู้บริหารสองคน ส่วนตำแหน่งอื่น
ตามข้อนี้ใน (4) (5) (6) (7) (8) และ (9) ำให้คณะผู้บริหารพรรคแต่งตั้งจากบุคคลที่
คณะกรรมการบริหารพรรคคัดเลือกจากกรรมการบริหารพรรค

ข้อ 35. ผู้บริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ เมื่อ

- (1) คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของ

จำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคทั้งหมดสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

(2) ผู้บริหารพรรคว่างลง เกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมด

ข้อ 36. ผู้บริหารพรรคพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(1) ลาออก

(2) ขาดการประชุมคณะผู้บริหารพรรคสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(3) ได้รับความโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง เป็นนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี เว้นแต่ตำแหน่ง

หัวหน้าพรรคและ เลขาธิการพรรค

(4) คณะกรรมการบริหารพรรค มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า สองในสาม ของคณะกรรมการบริหารพรรคทั้งหมดให้พ้นจากตำแหน่ง

ข้อ 37. เมื่อตำแหน่งผู้บริหารพรรคว่างลงให้คณะกรรมการบริหารพรรคแต่งตั้ง บุคคลจากกรรมการบริหารพรรคให้ดำรงตำแหน่งแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันว่างลง

ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่ง เท่าวาระของผู้ที่เข้าไปแทน

ข้อ 38. การประชุมคณะผู้บริหารพรรคต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่ง หนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะ เป็นองค์ประชุม

ข้อ 39. ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานในการประชุมคณะผู้บริหารพรรค ถ้า หัวหน้าพรรคไม่มาประชุมให้รองประธานคณะผู้บริหารพรรคทำหน้าที่แทน ถ้ารองประธาน คณะผู้บริหารพรรคไม่มาประชุมให้ที่ประชุม เลือกกรรมการคนใดคนหนึ่ง เป็นประธานในที่ประชุม

การลงมติให้คณะผู้บริหารพรรคถือเสียงข้างมากของกรรมการที่มาประชุม ถ้า คณะแนนเสียง เท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงชี้ขาด

(ความในข้อ 40 เดิมถูกยกเลิกโดยข้อ 8 แห่งข้อบังคับพรรคฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2532 และใช้ความใหม่แทน ดังต่อไปนี้)

ข้อ 40. คณะผู้บริหารพรรคมีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) ปฏิบัติตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(2) รับผิดชอบงานของพรรค

(3) รับผิดชอบเข้าเป็นสมาชิกพรรค

(4) ออกระเบียบและแนวทางการบริหารงานของพรรค โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค

(5) ออกระเบียบคลังและทรัพย์สินของพรรค โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค

(6) ออกระเบียบการแต่งตั้ง ถอดถอน การลงโทษ และการให้ความชอบแก่เจ้าหน้าที่พรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค

(7) ออกระเบียบแนวทางแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการเลือกตั้งทุกระดับรวมทั้งการคัดเลือกบุคคลลงสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรค โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค

(8) ประสานงานกับสมาชิกพรรค กลุ่มการเมือง หรือกลุ่มต่าง ๆ ในความอุปถัมภ์ของพรรค

(9) อำนาจการและดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อความเรียบร้อยและเจริญก้าวหน้าของพรรค

(10) อนุมัติตั้งและยุบเลิกสาขาพรรครวมทั้งการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้สาขาพรรคบริหารงานไปตามข้อบังคับพรรค ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค

(11) กำหนดแผนพัฒนาสาขาพรรค ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค

(ความในข้อ 41 เดิมถูกยกเลิกโดยข้อ 9 แห่งข้อบังคับพรรคฉบับแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1 พ.ศ. 2532 และใช้ความใหม่แทน ดังต่อไปนี้)

ข้อ 41. หัวหน้าพรรคมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นหัวหน้ารับผิดชอบการบริหารงานของพรรค
- (2) เป็นตัวแทนของพรรคในการดำเนินการใด ๆ
- (3) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค

(4) อำนาจอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายพรรคการเมือง และในข้อบังคับพรรค

เลขาธิการพรรค มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบงานในหน่วยงานของพรรค การจัดประชุมใหญ่ การประชุมคณะกรรมการบริหาร การประชุมคณะผู้บริหาร การประชุมอื่น ๆ และงานที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยใด

รองเลขาธิการพรรค มีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบงานตามที่เลขาธิการพรรค มอบหมาย

นายทะเบียน มีหน้าที่ควบคุมการจดทะเบียนรายชื่อสมาชิกพรรคและสาขาพรรค เสร็จถูกต้อง มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมการรับ-จ่ายเงิน การบัญชีและงบดุลของ พรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

โฆษกพรรค มีหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์งานของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหาร พรรคกำหนด

สวัสดิการ มีหน้าที่ในการดำเนินการสวัสดิการของสมาชิกพรรค

กรรมการอื่น มีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(ความในข้อ 42 เดิมถูกยกเลิกโดยข้อ 10 แห่งข้อบังคับพรรคฉบับแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1 พ.ศ. 2532 และใช้ความใหม่แทน ดังต่อไปนี้)

ข้อ 42. หน่วยงานบริหารของสำนักงานเลขาธิการพรรคแบ่งออกดังนี้

- (1) งานธุรการ
- (2) งานการคลัง
- (3) งานทะเบียน

(4) หน่วยงานอื่นที่คณะกรรมการบริหารเห็นสมควรจัดตั้งขึ้นให้เลขาธิการพรรค หรือ รองเลขาธิการพรรค หรือรองเลขาธิการคณะผู้บริหารพรรคที่ได้รับมอบหมายจาก เลขาธิการพรรค เป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารงานในหน่วยงานตามข้อนี้ให้เป็นไป ด้วยความเรียบร้อย รวมทั้งเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการรวบรวมงาน กลั่นกรองงาน และ เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะผู้บริหารในการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ 40

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการพรรคเป็นผู้บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ประจำของ พรรค

การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน การแต่งตั้ง การให้ความชอบ การลงโทษ การถอดถอน เงินทดแทน และอื่น ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ข้อ 43. ให้มียุวประชาธิปไตย หรือกลุ่มกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคเห็นสมควร เพื่อช่วยดำเนินงานของพรรคตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

สมาชิกยุวประชาธิปไตย ได้แก่ บุคคลที่มีอายุสิบห้าปีบริบูรณ์ขึ้นไปที่มารวมกันจัดตั้ง เพื่อดำเนินกิจการบางอย่างให้พรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย สมาชิกยุวประชาธิปไตย ไม่ต้องเสียค่าบำรุงการจัดองค์การบริหารและการดำเนินงานของยุวประชาธิปไตย และกลุ่มกิจการพิเศษอื่น ๆ ให้หน้าข้อบังคับนี้ไปใช้โดยอนุโลมหรือตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ข้อ 44. ให้มีคณะที่ปรึกษาอาวุโสคณะหนึ่ง ประกอบด้วยอดีตหัวหน้าพรรค อดีต รองหัวหน้าพรรคอดีตเลขาธิการพรรค อดีตรัฐมนตรีของพรรคและอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคตั้งแต่สี่สมัยขึ้นไปที่ยัง เป็นสมาชิกพรรคอยู่ เพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการบริหารพรรค

หมวด 5

สาขาพรรค

ข้อ 45. พรรคอาจจัดตั้งสาขาประจำจังหวัด สาขาประจำอำเภอหรือเขตสาขา ประจำตำบล หรือแขวง สาขาประจำหมู่บ้าน หรือสาขาประจำชุมชนหรือสถานประกอบการก็ได้

ในท้องที่ใดสมาชิกสามัญของพรรคตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไป ประสงค์จะจัดตั้งสาขา พรรคการเมืองขึ้นก็ให้สมาชิกผู้ริเริ่มดำเนินการส่งรายการแสดงที่ตั้งสาขาพรรค รายชื่อ อาชีพ ที่อยู่ของผู้ดำเนินการตามแบบฟอร์มของพรรคไปยัง เลขาธิการพรรค เมื่อพรรคมี หนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองตามกฎหมายพรรคการเมือง

ข้อ 46. เมื่อได้จดทะเบียนสาขาพรรคแล้ว ให้มีการประชุมใหญ่สมาชิกสาขาพรรคเป็นครั้งแรก เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการจดทะเบียนจากหัวหน้าพรรค

ข้อ 47. ให้มีคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคคณะหนึ่ง ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกสามัญจำนวนเก้าคน ซึ่งประกอบด้วย

- (1) ประธานคณะกรรมการบริหารสาขาพรรค
- (2) รองประธานคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคหนึ่งคน
- (3) เลขานุการ
- (4) เทรี่ญูฎีก
- (5) กรรมการอื่น ๆ อีกห้าคน

กรรมการบริหารสาขาพรรคอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี แต่เมื่อพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้วอาจได้รับเลือกตั้ง เป็นกรรมการอีกครั้งก็ได้

ข้อ 48. การเลือกตั้งกรรมการบริหารสาขาพรรค ให้เลือกประธานเป็นลำดับแรกแล้ว เลือกรองประธานหนึ่งคนและกรรมการอื่น ๆ อีกเจ็ดคน

การเสนอชื่อบุคคลที่จะได้รับเลือกตั้ง เป็นกรรมการบริหารสาขาพรรค จะต้องให้มีผู้รับรองอย่างน้อยห้าคน ผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ในที่ประชุมใหญ่

(ความในข้อ 49 เดิมถูกยกเลิกโดยข้อ 11 แห่งข้อบังคับพรรคฉบับแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1 พ.ศ. 2532 และใช้ความใหม่แทน ดังต่อไปนี้)

ข้อ 49. ประธานคณะกรรมการบริหารสาขาพรรค โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารสาขาพรรค เป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการให้ดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค ข้อ 47 (3) (4) และ (5)

คณะกรรมการบริหารสาขาพรรคอาจกำหนดตำแหน่งอื่นใด เพิ่มเติมก็ได้แล้วให้ประธานแต่งตั้งกรรมการที่ได้รับเลือกตั้งตามข้อบังคับพรรคข้อ 47 (5) ดำรงตำแหน่งที่กำหนดนั้นทั้งนี้ เมื่อรวมแล้วต้องไม่เกินจำนวนตามที่กำหนดในข้อบังคับพรรค ข้อ 47 วรรคแรก

ในกรณีตำแหน่งกรรมการบริหารสาขาพรรคว่างลง ให้ประธานคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคแต่งตั้งจากบุคคลที่ที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคเลือกสำรองไว้ตามลำดับคะแนน ให้ดำรงตำแหน่งจนครบวาระของผู้ที่พ้นจากตำแหน่ง ในกรณีที่ไม่มีตัวบุคคลที่เลือกสำรองไว้ หรือบุคคลที่เลือกสำรองไว้ไม่เต็มใจเป็นกรรมการบริหารสาขาพรรคแทน ก็ให้คณะกรรมการสาขาพรรคแต่งตั้งสมาชิกสามัญเป็นแทน แต่ถ้าตำแหน่งประธานคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคว่างลง ให้ที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคเลือกตั้งใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งที่ว่างลง ในระหว่างที่ไม่มีประธานคณะกรรมการบริหารสาขาพรรค ให้รองประธานทำหน้าที่แทน

ในกรณีที่รองประธานไม่มี หรือมีแต่ไม่อาจทำหน้าที่ได้ให้คณะกรรมการบริหารสาขาพรรคเลือกกรรมการผู้ใดผู้หนึ่งทำหน้าที่แทน

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการ เหลืออยู่หรือมีแต่ไม่ยินยอมดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคใหม่ คณะผู้บริหารพรรคอาจจะดำเนินการเองหรือมอบหมายให้สมาชิกสาขาพรรคจำนวนหนึ่งดำเนินการก็ได้

คณะกรรมการบริหารสาขาพรรคอยู่ในตำแหน่งจนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคใหม่ ซึ่งจะต้องจัดให้มีขึ้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันครบวาระสองปี หรือภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการบริหารสาขาพรรคทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง โดยเหตุอื่น

ข้อ 50. กรรมการบริหารสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ เมื่อ

- (1) อยู่ในตำแหน่งครบวาระสองปี
- (2) ตำแหน่งกรรมการบริหารสาขาพรรคว่างลงสองในสามของกรรมการทั้งหมด
- (3) คณะกรรมการบริหารพรรคสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง เพราะไม่ปฏิบัติตามข้อ

บังคับพรรคจนความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อพรรค

ข้อ 51. กรรมการบริหารสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) กรรมการบริหารสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งตามข้อ 50
- (2) ลาออก
- (3) คณะกรรมการบริหารพรรคสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

ข้อ 52. การดำเนินการประชุม องค์กรประชุม การลงคะแนนเสียงในที่ประชุม คณะกรรมการบริหารสาขาพรรคให้อนุโลมใช้ตามการประชุมของคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ 53. คณะกรรมการบริหารสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (1) เผยแพร่นโยบายและกิจกรรมของพรรค
- (2) รับเรื่องราวร้องทุกข์ของราษฎรและหาทางช่วยเหลือให้ถึงที่สุด
- (3) ร่วมมือกับคณะกรรมการบริหารพรรคในการคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสม เข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือองค์การปกครองอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

- (4) เสนอแนะและให้ข้อคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ต่อสำนักงานใหญ่พรรค
- (5) จัดหาสมาชิกเพิ่มเติม
- (6) จัดกิจกรรมของสาขาพรรคตามที่เห็นสมควร
- (7) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

ข้อ 54. ประธานคณะกรรมการบริหารสาขาพรรค อาจแต่งตั้งสมาชิกหรือบุคคลภายนอกเป็นที่ปรึกษา หรืออาจแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือบุคคลเพื่อดำเนินกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคก่อน

ข้อ 55. เลขานุการสาขาพรรคเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงานของสาขาการ จัดประชุมใหญ่ และการจัดประชุมคณะกรรมการบริหารสาขาพรรค

การแบ่งหน่วยงานบริหารสาขาพรรค ให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรค โดยความเห็นชอบของคณะผู้บริหารพรรค

ข้อ 56. การปฏิบัติการเกี่ยวกับการรับ-จ่าย การคลัง การทรัพย์สิน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

(ความในข้อ 57 เดิมถูกยกเลิกโดยข้อ 12 แห่งข้อบังคับพรรคฉบับแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1 พ.ศ. 2532 และใช้ความใหม่แทน ดังต่อไปนี้)

ข้อ 57. ให้จัดการประชุมใหญ่สามัญสาขาพรรคอย่างน้อยปีละครั้ง

การประชุมใหญ่สามัญสาขาพรรคอาจกระทำได้โดยมติของคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคหรือสมาชิกสามัญของสาขานั้นจำนวนไม่น้อยกว่าสิบห้าคนลงชื่อร้องขอ

กรณีที่สมาชิกสามัญร้องขอ คณะกรรมการบริหารสาขาพรรคจะต้องจัดประชุมภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ร้องขอ

ในการจัดประชุมใหญ่สาขาพรรคแต่ละครั้ง ให้คณะกรรมการบริหารสาขาพรรค หรือผู้กระทำการแทนแจ้งกำหนดเวลาและสถานที่ประชุมให้คณะผู้บริหารพรรคทราบก่อนล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

ให้คณะผู้บริหารมอบให้ผู้บริหารพรรคหรือกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้แทนไปควบคุมดูแลการประชุมใหญ่สาขาพรรคให้เป็นไปตามข้อบังคับและระเบียบการของพรรค

หากการประชุมใหญ่สาขาพรรคมิได้เป็นไปตามข้อบังคับและระเบียบการของพรรค ผู้บริหารพรรค หรือกรรมการบริหารพรรคซึ่งเป็นผู้ควบคุมดูแล อาจสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือเลื่อนการประชุมใหญ่สาขาพรรคออกไปก่อนเพื่อให้มีการปฏิบัติที่ถูกต้อง เสียก่อนได้

ข้อ 58. การประชุมใหญ่นัดประชุมครั้งแรก จะต้อง มีสมาชิกสามัญประชุมไม่น้อยกว่าทศลิคนึ่งจะเป็นองค์ประชุมใหญ่ของสาขาพรรคได้

กรณีที่มีองค์ประชุมในพรรคหนึ่งไม่ครบ ถ้าเป็นการประชุมใหญ่สามัญให้คณะกรรมการบริหารสาขาพรรคนัดประชุมใหญ่อีกครั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันนัดประชุมใหญ่ครั้งแรกที่ไม่ครบองค์ประชุม การประชุมครั้งที่สองนี้จะต้อง มีสมาชิกสามัญมาประชุมไม่น้อยกว่าสามสิบคนจึงจะถือว่าครบองค์ประชุม

ถ้าเป็นการประชุมใหญ่วิสามัญซึ่งคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคเรียกประชุมจะเรียกประชุมใหม่หรือไม่ก็สุดแล้วแต่คณะกรรมการบริหารสาขาพรรคจะเห็นสมควร แต่ถ้าเป็นการประชุมใหญ่วิสามัญที่สมาชิกสามัญร้องขอให้เรียกประชุม เป็นอันไม่ต้องเรียกประชุมใหม่

ข้อ 59. ในกรณีที่มีข้อบังคับพรรค ไม่ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานของสาขาพรรคไว้เป็นการเฉพาะให้หาข้อบังคับพรรคข้ออื่นใดที่คล้ายคลึงกันมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 60. เขตหรืออำเภอใดมีสาขาพรรคตั้งอยู่ในเขตหรืออำเภอนั้น ตั้งแต่สองสาขาพรรคขึ้นไป ก็ให้มีคณะกรรมการบริหารพรรคระดับเขตหรืออำเภอในเขต หรืออำเภอนั้นจำนวนสิบเอ็ดคน

การเลือกตั้ง ตำแหน่งบริหาร อำนาจหน้าที่ และเรื่องอื่น ๆ ของคณะกรรมการ
การบริหารพรรคระดับเขตหรือระดับอำเภอ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหาร
พรรคกำหนด

ข้อ 61. จังหวัดใดมีสาขาพรรคตั้งอยู่ในสอง เขตหรือสองอำเภอขึ้นไปก็ให้มีคณะกรรมการบริหารพรรคระดับจังหวัดขึ้นในจังหวัดนั้นจำนวนสิบห้าคน

การเลือกตั้ง ตำแหน่งบริหาร อำนาจหน้าที่ และเรื่องอื่น ๆ ของคณะกรรมการ
การบริหารพรรคระดับจังหวัดให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

หมวด 6

การประชุมใหญ่

ข้อ 62. การประชุมใหญ่ของพรรคมีสองกรณี คือ

(1) การประชุมใหญ่อำัญญ หมายถึงการประชุมที่คณะกรรมการบริหารพรรคจะต้องจัดให้มีขึ้นอย่างน้อยปีละหนึ่ง ครั้งภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับจากวันสิ้นสุดปีงบประมาณของพรรค

(2) การประชุมใหญ่วิสามัญ หมายถึงการประชุมที่คณะกรรมการบริหารพรรค เรียกประชุมนอกเหนือจากการประชุมใหญ่ตามปกติ หรือกรณีประธานคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคใดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคจำนวนหนึ่งในสามของจำนวนสาขาพรรคทั้งหมด และกรรมการบริหารพรรคหนึ่งในสามของจำนวนทั้งหมดให้การรับรองเข้าชื่อกันทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคให้เรียกประชุม เพื่อพิจารณาผู้ตัดเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เสนอในกรณีเช่นนี้คณะกรรมการบริหารพรรคจะต้อง เรียกประชุมภายในเวลาไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือขอให้เรียกประชุม

คณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมใหญ่แต่สำหรับการประชุมวิสามัญที่ประธานคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคขอให้เรียกประชุม ระเบียบวาระให้เป็นไปตามผู้ตัดที่ขอให้เรียกประชุม

ระเบียบวาระในการประชุมใหญ่สามัญ อย่างน้อยจะต้องบรรจุการแถลงผลงาน
ของคณะกรรมการบริหารพรรค ฐานะการเงินของพรรค และงบดุล

ข้อ 63. การนัดประชุมใหญ่ทุกครั้ง จะต้องแจ้งให้สมาชิกสามัญผู้เข้าประชุมทราบ
เป็นการล่วงหน้าอย่างน้อยสิบห้าวันพร้อมด้วยระเบียบวาระการประชุม

ข้อ 64. องค์ประกอบของที่ประชุมใหญ่ซึ่งจะมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนประกอบด้วย

(1) คณะกรรมการบริหารพรรค
(2) สมาชิกรัฐสภาในขณะนั้น
(3) รัฐมนตรีของพรรคในขณะนั้น
(4) สมาชิกสามัญที่เป็นสมาชิกสภาจังหวัดที่พรรคส่งลงสมัคร และดำรงตำแหน่งอยู่
ในขณะนั้นภาคละหนึ่งคน ภาคใดมีสมาชิกสภาจังหวัดเกินกว่าหนึ่งคนก็ให้ใช้วิธีตกลงกันเอง
ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ใช้วิธีจับสลาก

(5) สมาชิกสามัญที่เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครที่พรรคส่งลงสมัครและดำรง
ตำแหน่งอยู่ในขณะนั้นหนึ่งคน โดยให้ใช้วิธีตกลงกันเอง แต่ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ใช้วิธีจับสลาก

(6) สมาชิกสามัญที่เป็นสมาชิกสภาเทศบาลหรือสภาท้องถิ่นที่พรรคส่งลงสมัคร
และดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้นภาคละหนึ่งคน ถ้าภาคใดมีสมาชิกสภาเทศบาลหรือสภาท้องถิ่น
มากกว่าสองคนก็ให้ใช้วิธีตกลงกันเอง ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ใช้วิธีจับสลาก

(7) สมาชิกสามัญ ที่เป็นสมาชิกสภาเขตที่พรรคส่งลงสมัครและดำรงตำแหน่งอยู่
ในขณะนั้นหนึ่งคนถ้ามีสมาชิกสภาเขตเกินกว่าหนึ่งคนก็ให้ใช้วิธีตกลงกันเอง แต่ถ้าตกลงกัน
ไม่ได้ให้ใช้วิธีจับสลาก

(8) ประธานคณะกรรมการบริหารสาขาพรรค เขตเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรเขตเลือกตั้งละหนึ่งคนโดยถือเขตเลือกตั้ง ที่ใช้ในการเลือกตั้งทั่วไป ก่อนวันประชุม
ใหญ่เป็นหลัก ถ้าเขตเลือกตั้งใดมีสาขาพรรคเกินกว่าหนึ่งสาขาพรรคก็ให้ใช้วิธีตกลงกันเอง
ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ใช้วิธีจับสลาก

ในกรณีที่ประธานคณะกรรมการบริหารสาขาพรรค ไม่สามารถมาประชุมได้ ให้
คณะกรรมการบริหารสาขาพรรค แต่งตั้งกรรมการบริหารสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งมาประชุม
แทน

ผู้มีสิทธิออกเสียงคะแนน ที่ดำรงตำแหน่งหลายฐานะในคราวเดียว ให้มีสิทธิลง
คะแนนเสียงได้เพียงเสียงเดียว

ข้อ 65. ผู้ตติของสมาชิกสามัญที่ขอให้บรรจุนระเบียบาระ เพื่อการพิจารณา
ของที่ประชุมใหญ่ต้อง เสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรค ก่อนวันประชุมใหญ่น้อยกว่าสี่
สิบห้าวัน

ข้อ 66. ในการประชุมใหญ่ จะต้องผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนตามข้อบังคับ
พรรคข้อ 64 มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง จึงจะถือว่าครบองค์ประชุม

ข้อ 67. ในกรณีที่ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามข้อบังคับพรรคข้อ 64 มาประชุม
ไม่ครบองค์ประชุม ถ้าเป็นการประชุมใหญ่สามัญที่นัดประชุมใหม่ภายในสามสิบวัน ถ้าเป็น
การประชุมใหญ่วิสามัญซึ่งคณะกรรมการบริหารพรรคเรียกประชุมจะ เรียกประชุมใหม่หรือไม่
ก็สุดแล้วแต่คณะกรรมการบริหารพรรคจะ เห็นสมควร แต่ถ้าเป็นการประชุมใหญ่วิสามัญที่
ประธานคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคร้องขอ ให้เรียกประชุมเป็นอันไม่ต้อง เรียกประชุมใหม่

การประชุมใหญ่สามัญ หรือวิสามัญที่นัดประชุมใหม่ภายในสามสิบวัน ถ้าในการ
ประชุมคราวนี้ มีผู้มาประชุมไม่ครบองค์ประชุม ก็ให้ดำเนินการประชุมไปได้โดยไม่ต้องนัด
ประชุมใหม่อีก

ข้อ 68. ในการประชุมใหญ่ คณะกรรมการบริหารพรรคอาจแต่งตั้ง หรือมอบ
หมายให้บุคคลใด ๆ จัดการประชุม เพื่อให้เป็นไปโดยถูกต้อง เรียบร้อยก็ได้

ข้อ 69. ในการประชุมใหญ่ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธาน ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มา
ประชุมให้รองหัวหน้าพรรคคนใดคนหนึ่ง เป็นประธาน แต่ถ้ารองหัวหน้าพรรคไม่มาประชุมให้
คณะกรรมการบริหารพรรคที่มาประชุม เลือกกรรมการคนใดคนหนึ่ง เป็นประธาน เว้นแต่จะมี
มติของคณะกรรมการบริหารพรรคให้เชิญสมาชิกคนใดคนหนึ่ง เป็นประธานในการประชุมใหญ่

ในที่ประชุมใหญ่ให้เลขานุการพรรค หรือผู้ที่เลขานุการพรรคมอบหมายเป็นเลข
านุการที่ประชุม

ข้อ 70. ให้คณะกรรมการบริหารพรรค วางระเบียบการประชุมใหญ่ของพรรค
และของสาขาพรรค ในระหว่างที่ยังไม่ได้วางระเบียบไว้ให้ใช้บังคับการประชุมสภาผู้แทน
ราษฎรโดยอนุโลม

หมวด 7

การคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ 71. ให้คณะผู้บริหารพรรคเป็นผู้เสนอชื่อบุคคลต่อคณะกรรมการบริหารพรรค เพื่อคัดเลือกลงสมัครรับเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งทั้งปวงที่ราษฎรเป็นผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

การตัดสินใจของคณะกรรมการบริหารพรรค ที่คัดเลือกบุคคลลงสมัครรับเลือกตั้งให้ถือเป็นอันสิ้นสุด

ข้อ 72. สมาชิกต้องเคารพมติของคณะกรรมการบริหารพรรคเกี่ยวกับการเลือกผู้ที่พรรคส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ 73. สมาชิกจะสมัครรับเลือกตั้ง ในนามของพรรค ต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารพรรค

หมวด 8

การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาและสภาท้องถิ่น

ข้อ 74. ภายหลังจากเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วประเทศแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าพรรคเรียกประชุมบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งสังกัดพรรค ในโอกาสแรกที่สามารถกระทำได้ก่อนวันเปิดสมัยประชุมรัฐสภาครั้งแรก เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานในรัฐสภา

ข้อ 75. การเสนอหรือรับรองผู้ใดหรือเรื่อง ๆ ที่ไม่ขัดกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ หรือนโยบายของพรรคตลอดจนการอภิปรายลงมติในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภาให้เป็นไปตามระเบียบหรือข้อตกลง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรควางไว้

คณะกรรมการบริหารพรรค อาจมีมติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

ข้อ 76. ที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของพรรคอาจออกระเบียบว่าด้วยการประชุมหรือจรรยาบรรณ หรือวินัยของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคก็ได้

ข้อ 77. การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่ง
ราษฎรเป็นผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งให้ใช้ข้อบังคับนี้โดยอนุโลม

หมวด 9

การจัดตั้งรัฐบาล

ข้อ 78. ให้ที่ประชุมร่วมระหว่าง คณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรสังกัดพรรคในขณะนั้น เป็นผู้ที่มีอำนาจชี้ขาดว่าจะจัดตั้งรัฐบาลหรือร่วมรัฐบาลหรือไม่

ข้อ 79. การคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี
หรือรัฐมนตรีในนามพรรค ให้ดำเนินการดังนี้

(1) ให้คณะผู้บริหารพรรค เป็นผู้คัดเลือกบุคคลโดยถือความเป็นอาวุโสในทาง
การเมือง ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความถนัด และความเหมาะสมในงานนั้น ๆ
รวมทั้งการเสียสละทำงานให้กับพรรคเป็นหลักในการพิจารณา

(2) เมื่อคณะผู้บริหารคัดเลือกบุคคลพร้อมด้วยบุคคลสำรองจำนวนหนึ่งแล้ว ให้
เสนอคณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณา เมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาแล้วให้
เสนอขอรับความเห็นชอบจากที่ประชุมร่วมระหว่าง คณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร หากที่ประชุมไม่เห็นชอบด้วยทั้งหมดหรือบางคนก็ให้ดำเนินการตามขั้นตอน
เดิมจนกว่าจะได้บุคคลที่ที่ประชุมร่วมเห็นชอบ

ข้อ 80. บุคคลที่จะได้รับการคัดเลือกเพื่อเสนอให้ดำรงตำแหน่ง ในนามพรรค
ตามข้อ 79 จะต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ขณะนั้น เว้นแต่ในกรณีจำเป็นที่ประชุม
ร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อาจมีมติด้วยคะแนน
เสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ทั้งหมดรวมกันเลือกบุคคลอื่นที่เป็นสมาชิกสามัญให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ก็ได้ แต่ถ้าเป็น
กรณีเลือกบุคคลที่เคยเป็นรัฐมนตรีของพรรค หรืออดีตรัฐมนตรีสภาผู้แทนราษฎรของพรรค ให้
ใช้คะแนนเสียงสองในสามของคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่อยู่
ในที่ประชุม

การคัดเลือกเสนอชื่อบุคคลให้ดำรงตำแหน่งตามข้อ 79 ให้พึงคำนึงถึงภาคด้วย
ข้อ 81. ข้าราชการการเมืองตามข้อ 79 จะดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองสมัย
ของการเลือกตั้งทั่วไปติดต่อกันไม่ได้ เว้นแต่เมื่อรวมระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ ยัง
ไม่ครบสี่ปี ทั้งนี้ข้าราชการการเมืองดังกล่าว อาจดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองสมัยติดต่อกัน
หรือเกินกว่าสี่ปีก็ได้ถ้าที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรให้ความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม

ข้อ 82. นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี เป็นผู้เลือกบุคคลให้
ดำรงตำแหน่ง เลขาธิการนายกรัฐมนตรี รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เลขานุการรัฐมนตรี
หรือผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี แล้วรายงานให้ที่ประชุมร่วมทราบ

(ความในข้อ 83 เดิมถูกยกเลิกโดยข้อ 13 แห่งข้อบังคับพรรคฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2532 และใช้ความใหม่แทน ดังต่อไปนี้)

ข้อ 83. การแต่งตั้งข้าราชการการเมืองตามตำแหน่งอื่นให้ใช้วิธีคัดเลือกตามความ
ในข้อ 79 โดยอนุโลม แต่ทั้งนี้จะไม่ให้ผู้อยู่ในตำแหน่งติดต่อกันเกินกว่าสองปีไม่ได้

ข้อ 84. ให้คณะกรรมการบริหารพรรคแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญประจำกระทรวง
หรือทบวง และกรมการอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

ข้อ 85. รัฐมนตรีในรัฐบาลพึงนำนโยบายของพรรคไปปฏิบัติและจะต้องประสาน
กับพรรคในการบริหารงาน รวมทั้งการรายงานผลความก้าวหน้าของการบริหารงานต่อคณะ
กรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

หมวด 10

วินัยและจรรยาบรรณของสมาชิก

ข้อ 86. สมาชิกต้องยึดมั่นในอุดมการณ์ของพรรค ตามที่ปรากฏในแนวนโยบาย
ของพรรค และต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของพรรค และมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ 87. สมาชิกต้องไม่กระทำการใด ๆ ที่แสดงให้เห็นว่ามีการแตกแยกหรือ
แตกความสามัคคีในพรรค หรือจะก่อให้เกิดการแตกแยกเช่นนั้น

ข้อ 88. สมาชิกจะต้องไม่กระทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ทางมิชอบเพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น

ข้อ 89. ในการดำเนินงานในรัฐสภา สมาชิกจะต้องปฏิบัติตามมติและระเบียบที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่กำหนดไว้

ข้อ 90. สมาชิกจะต้องประพฤติตนมิให้เป็นที่ย่ำแย่แก่พรรค

หมวด 11

การลงโทษสมาชิก

ข้อ 91. การกล่าวหาสมาชิกพรรคคนใดว่าได้กระทำ หรือละเว้นการกระทำอันควรแก่การลงโทษกรรมการบริหารพรรคผู้หนึ่งผู้ใด หรือสมาชิกไม่น้อยกว่ายี่สิบคนลงลายมือชื่อ ทำเป็นหนังสือถึงหัวหน้าพรรคก็ได้

ข้อ 92. เมื่อได้รับคำกล่าวหาหรือหนังสือของสมาชิกตามข้อ 91 แล้ว หัวหน้าพรรคมีอำนาจทำการสอบสวนด้วยตนเองหรือมอบหมายให้สมาชิกคนหนึ่งหรือหลายคนสอบสวนข้อความหา นั้น ถ้าสอบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีมูลหัวหน้าพรรคมีอำนาจสั่งยกข้อกล่าวหา นั้นเสียได้ แต่หากสอบสวนแล้ว เห็นว่ามีมูล ให้ผู้ได้รับมอบหมายเสนอข้อกล่าวหา นั้นพร้อมทั้งรายงานการสอบสวนต่อหัวหน้าพรรคเพื่อ

(1) พิจารณาชี้ขาด หรือ

(2) แต่งตั้งสมาชิกสามัญไม่เกินกว่าสามคนเป็นกรรมการพิจารณาเสนอความเห็น

ต่อหัวหน้าพรรคก็ได้

(ความในข้อ 93 เดิมถูกยกเลิกโดยข้อ 14 แห่งข้อบังคับพรรคฉบับแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1 พ.ศ. 2532 และใช้ความใหม่แทนตั้งต่อไปนี้)

ข้อ 93. ในการพิจารณาข้อกล่าวหาสมาชิก ต้องให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาแก้ข้อกล่าวหาตลอดจนแสดงพยานหลักฐานฝ่ายตน ภายในระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่รับแจ้งข้อกล่าวหา

ข้อ 94. เมื่อการพิจารณาลิ้นสุดลง หัวหน้าพรรคมีอำนาจสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (1) ให้ระงับเรื่องกล่าวหา
- (2) ยกข้อกล่าวหา
- (3) ตาหนีสมาชิกผู้ถูกกล่าวหา
- (4) ภาคทัณฑ์สมาชิกผู้ถูกกล่าว

(ความในข้อ 95 เดิมถูกยกเลิกโดยข้อ 15 แห่งข้อบังคับพรรคฉบับแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1 พ.ศ. 2532 และใช้ความใหม่แทนดังต่อไปนี้)

ข้อ 95. การลงโทษสมาชิกผู้ถูกกล่าวหาโดยการลบชื่อออกจากทะเบียน และไม่ใช้สิทธิของสมาชิก ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้หัวหน้าพรรคเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยสั่งการ

คำสั่งให้ลบชื่อออกจากทะเบียนจะมีได้ต่อเมื่อ คณะกรรมการบริหารพรรควินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำให้พรรคเสียหาย หรืออาจเสียหายอย่างร้ายแรง ทำให้เกิดการแตกแยกความสามัคคีในพรรค หรือผู้ถูกกล่าวหาได้ฝ่าฝืนข้อบังคับพรรคหรือจรรยาบรรณของพรรค หรือมติหรือคำสั่งของคณะกรรมการบริหารพรรคให้ข้อสำคัญ

คำสั่งดังกล่าวจะต้อง เป็นมติของคณะกรรมการบริหารพรรคด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคทั้งหมด คำสั่งของคณะกรรมการบริหารพรรคตามข้อนี้ให้ถือเป็นยุติ

การลงโทษสมาชิกผู้ถูกกล่าวหาโดยการเพิกถอนสิทธิ หรือระงับการใช้สิทธิชั่วคราวตามข้อ 21 ให้ใช้ความในวรรคแรก วรรคสอง และวรรคสามโดยอนุโลม แต่ระยะเวลาของการลงโทษต้องไม่เกินสี่ปี

หมวด 12
การคลังและทรัพย์สิน

ข้อ 96. รายได้ของพรรคจําแนกออกเป็น

- (1) รายได้ปกติ
- (2) รายได้พิเศษ

ข้อ 97. รายได้ปกติ คือรายได้ที่รับเป็นประจำ เช่น ค่าลงทะเบียน ค่าบำรุงเงินผลประโยชน์ ดอกเบี้ยเงินฝาก เป็นต้น

รายได้ตามวรรคหนึ่งที่สาขาพรรคเก็บได้ให้ถือเป็นรายได้ของสาขาพรรคนั้น

ข้อ 98. รายได้พิเศษ คือเงินและทรัพย์สินที่บุคคลมอบหมายให้แก่พรรคด้วยวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นเฉพาะ

ข้อ 99. รายจ่ายของพรรค จําแนกออกเป็น

- (1) รายจ่ายปกติ
- (2) รายจ่ายพิเศษ

ข้อ 100. รายจ่ายปกติ ได้แก่ รายจ่ายที่ต้องเป็นปกติตามงบประมาณประจำปี

ข้อ 101. รายจ่ายพิเศษ ได้แก่ รายจ่ายในกรณีพิเศษที่มีได้กำหนดไว้ในงบประมาณ

ข้อ 102. หัวหน้าพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค เป็นผู้พิจารณาอนุมัติรายจ่ายพิเศษของพรรค

ข้อ 103. งบประมาณประจำปีของพรรค ประกอบด้วย

- (1) งบประมาณรายได้
- (2) งบประมาณรายจ่าย ซึ่งแยกออกเป็นประเภทเงินเดือน เงินค่าตอบแทน

ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ งานจร และอื่น ๆ

ข้อ 104. งบประมาณและปีการบัญชีของพรรค ให้เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม และสิ้นสุดลงในวันที่ 31 ธันวาคม ของทุก ๆ ปี

ข้อ 105. รายได้ที่เป็นตัวเงินให้หน้าฝากธนาคาร ในนามของพรรค และถอนมาใช้จ่ายตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรควางไว้

ข้อ 106. การรับ และการจ่ายเงินของพรรคให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรควางไว้

ข้อ 107. ให้สำนักงานใหญ่พรรค และสาขาพรรคจัดทำบัญชีแสดงจำนวนเงินรับจ่าย ทั้งรายการอันเป็นเหตุให้รับ หรือจ่ายเงินหรือหลักฐานการรับเงินทุกครั้ง รวมทั้งการจัดทำบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สิน

ข้อ 108. ให้สำนักงานใหญ่และสาขาพรรคจัดทำบัญชีรายรับ-จ่ายและงบดุลเป็นประจำทุกปีงบดุลต้องมีรายการย่อแสดงจำนวนทรัพย์สินและหนี้สินด้วย

ให้คณะกรรมการบริหารพรรคแต่งตั้งผู้ตรวจสอบบัญชี เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบและรับรองงบดุล เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เห็นชอบปีละหนึ่งครั้ง เมื่อที่ประชุมใหญ่รับรองงบดุลแล้วให้ส่งงบดุลต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในสิบห้าวัน

ให้สาขาพรรคส่งสำเนางบดุลของสาขาพรรคไปให้สำนักงานใหญ่ทันทีที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคเห็นชอบให้สาขาพรรคนำข้อบังคับพรรคในหมวดนี้ไปถือปฏิบัติโดยอนุโลม

หมวด 13

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับและแนวนโยบายของพรรค

(ความในข้อ 109 เดิมถูกยกเลิกโดยข้อ 16 แห่งข้อบังคับพรรคฉบับแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1 พ.ศ. 2532 และใช้ความใหม่แทนดังต่อไปนี้)

ข้อ 109. การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับพรรคและแนวนโยบายของพรรคจะทำได้ก็แต่ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค และได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่แต่ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสังกัดพรรค อาจจะมีมติให้แก้ไขข้อบังคับพรรค หรือแนวนโยบายของพรรคได้เป็นการชั่วคราว แต่เมื่อได้ดำเนินการไปแล้ว จะต้องขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันได้แก้ไข ถ้าที่ประชุมใหญ่ไม่เห็นชอบด้วยข้อแก้ไขก็เป็นอันตกไปแต่ก็ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

(ความในข้อ 119 เดิมถูกยกเลิกโดยข้อ 17 แห่งข้อบังคับพรรคฉบับแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1 พ.ศ. 2532 และใช้ความใหม่แทนดังต่อไปนี้)

ข้อ 110. การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับพรรค หรือแนวนโยบายของพรรค ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ผู้ตัดสินใจมาจากคณะกรรมการบริหารพรรค หรือจากคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคจำนวนหนึ่งในสามของจำนวนสาขาพรรคทั้งหมด และกรรมการบริหารพรรคจำนวนหนึ่งในสามของทั้งหมดให้การรับรอง

(2) ที่ประชุมใหญ่ออกเสียงลงคะแนนเห็นชอบ โดยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนองค์ประกอบของที่ประชุมใหญ่ตามข้อบังคับพรรคข้อ 64

หมวด 14

หมวดสุดท้าย

ข้อ 111. หากมีปัญหาเกี่ยวกับการตีความตามข้อบังคับพรรคนี้ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคมีอำนาจตีความโดยคะแนนเสียงสองในสามของจำนวนกรรมการบริหารทั้งหมด

ข้อ 112. ภาคในความหมายตามข้อบังคับพรรคนี้ ให้หมายถึง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร

หมวด 15

บทเฉพาะกาล

ข้อ 113. ให้คณะกรรมการบริหารพรรคที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันประชุมใหญ่พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ข้อบังคับพรรคนี้ ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่และให้เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคตามข้อบังคับนี้ในคราวเดียวกัน

ข้อ 114. ให้พรรคสาขาพรรคที่ได้รับอนุมัติ ให้จดทะเบียนสาขาพรรคถูกต้องตามกฎหมายก่อนวันประกาศใช้ข้อบังคับพรรคนี้ คงเป็นสาขาพรรคตามข้อบังคับพรรคนี้

ข้อ 115. บรรดาระเบียบ คำสั่ง หรือกิจการทั้งหลายที่มีอยู่หรือที่ได้ดำเนินการไปแล้วตามข้อบังคับพรรคฉบับก่อน ให้ถือว่าเป็นของพรรคประชาธิปไตยตามข้อบังคับพรรคนี้

และให้มีผลใช้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดแย้งกับข้อบังคับพรรคนี้

ข้อ 116. รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีผู้ใดที่ดำรงตำแหน่งในวันที่ข้อบังคับพรรคประชาธิปไตย พ.ศ. 2526 บังคับใช้ ก็ให้นับวันของการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรคนี้ข้อ 81 ติดต่อกันมานับแต่วันนั้น

ข้อ 117. การประชุมใหญ่ในวันที่ 10 มกราคม 2530 ให้ใช้ข้อบังคับประกอบของที่ประชุมใหญ่ตามข้อบังคับพรรคนี้ข้อ 64 ยกเว้น (4) (5) (6) และ (7) ให้มีผลใช้บังคับในการประชุมใหญ่ครั้งต่อไป

ข้อ 118. ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร เป็นผู้เสนอชื่อสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภาเขต เป็นกรรมการบริหารพรรคตามข้อ 26 (5) เฉพาะการเลือกตั้งในวันที่ 10 มกราคม 2530

(เพิ่มข้อความข้อ 119 โดยข้อ 18 แห่งข้อบังคับพรรคฉบับแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1 พ.ศ. 2532 ดังต่อไปนี้

ข้อ 119. การประชุมใหญ่ในวันที่ 6 เมษายน 2532 ให้ใช้ข้อบังคับประกอบของที่ประชุมตามข้อบังคับข้อ 64 ยกเว้น (4) และ (6) ให้มีผลใช้บังคับในการประชุมใหญ่ครั้งต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ 6 เมษายน 2532

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิชัย รัตตกุล

(นายพิชัย รัตตกุล)

หัวหน้าพรรคประชาธิปไตย

สาขาพรรคทั่วประเทศ มีจำนวน 157 สาขา

1. กรุงเทพมหานคร มี 25 สาขา คือ
  - 1.1 เขตราชเทวี
  - 1.2 เขตป้อมปราบฯ
  - 1.3 เขตพระนคร
  - 1.4 เขตปทุมวัน
  - 1.5 เขตพญาไท แขวงสามเสนใน
  - 1.6 เขตพระโขนง
  - 1.7 แขวงบางนา เขตพระโขนง
  - 1.8 แขวงบางจาก เขตพระโขนง
  - 1.9 เขตลาดกระบัง
  - 1.10 แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง
  - 1.11 แขวงดินแดง เขตห้วยขวาง
  - 1.12 แขวงคลองเตย เขตคลองเตย
  - 1.13 เขตยานนาวา
  - 1.14 เขตบางกะปิ
  - 1.15 เขตคลองสาน
  - 1.16 เขตธนบุรี
  - 1.17 แขวงบางยี่ขัน เขตบางกอกน้อย
  - 1.18 แขวงบ้านช่างหล่อ เขตบางกอกน้อย
  - 1.19 แขวงบางอ้อ เขตบางพลัด
  - 1.20 เขตบางกอกาใหญ่
  - 1.21 แขวงบางแคเหนือ เขตภาษีเจริญ
  - 1.22 แขวงบางแวก เขตภาษีเจริญ

- 1.23 แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน
- 1.24 เขตมีนบุรี
- 1.25 เขตหนองจอก

ภาคกลาง มี 24 สาขา คือ

1. จ.นนทบุรี อ.เมือง
2. จ.ปทุมธานี อ.ธัญบุรี
3. จ.ตราด อ.เมือง
4. จ.ตราด อ.บ่อไร่
5. จ.อุทัยธานี อ.เมือง
6. จ.สมุทรสงคราม อ.เมือง
7. จ.สมุทรสาคร อ.เมือง
8. จ.ลพบุรี อ.เมือง
9. จ.ปราจีนบุรี อ.เมือง
10. จ.สมุทรปราการ อ.เมือง
11. จ.ราชบุรี อ.บางแพ
12. จ.ราชบุรี อ.เมือง
13. จ.ระยอง อ.เมือง
14. จ.สิงห์บุรี อ.อินทร์บุรี
15. จ.สุพรรณบุรี อ.สองพี่น้อง
16. จ.นครนายก อ.บ้านนา
17. จ.กาญจนบุรี อ.เมือง
18. จ.กาญจนบุรี อ.ท่าม่วง
19. จ.กาญจนบุรี อ.ท่ามะกา
20. จ.ชลบุรี อ.ศรีราชา
21. จ.จันทบุรี อ.เมือง

22. จ.จันทบุรี อ.ท่าใหม่
23. จ.พระนครศรีอยุธยา อ.ท่าเรือ
24. จ.พระนครศรีอยุธยา อ.พระนครศรีฯ

ภาคเหนือ มี 28 สาขา คือ

1. จ.ลำพูน อ.ป่าซาง
2. จ.กำแพงเพชร อ.เมือง
3. จ.พะเยา อ.เมือง
4. จ.พิษณุโลก อ.เมือง
5. จ.พิษณุโลก อ.นครไทย
6. จ.พิจิตร อ.เมือง
7. จ.พิจิตร อ.บางมูลนาก
8. จ.พิจิตร อ.โพทะเล
9. จ.พิจิตร อ.ตะพานหิน
10. จ.พิจิตร อ.ทับคล้อ
11. จ.เชียงใหม่ อ.เมือง
12. จ.เชียงใหม่ อ.สารภี
13. จ.เชียงใหม่ อ.แม่สาย
14. จ.เชียงใหม่ อ.พร้าว
15. จ.เชียงใหม่ อ.แม่แตง
16. จ.เชียงใหม่ อ.ฝาง
17. จ.เชียงใหม่ อ.หางดง
18. จ.เชียงใหม่ อ.สะเมิง
19. จ.เชียงใหม่ อ.สันป่าตอง
20. จ.แพร่ อ.เมือง
21. จ.เชียงราย อ.เมือง

22. จ. เชียงราย อ. เวียงป่าเป้า
23. จ. ตาก อ. แม่สอด
24. จ. นครสวรรค์ อ. เมือง
25. จ. นครสวรรค์ อ. ตากลิ
26. จ. สุโขทัย อ. เมือง
27. จ. สุโขทัย อ. สวรรคโลก
28. จ. เพชรบูรณ์ อ. ศรีเทพ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 48 สาขา คือ

1. จ. บุรีรัมย์ อ. ลำปลายมาศ
2. จ. บุรีรัมย์ อ. หนองกี่
3. จ. บุรีรัมย์ อ. ประโคนชัย
4. จ. นครพนม อ. นาแก
5. จ. นครพนม อ. ธาตุพนม
6. จ. สุรินทร์ อ. เมือง
7. จ. หนองคาย อ. โพนพิสัย
8. จ. ยโสธร อ. เมือง
9. จ. ยโสธร อ. กุดชุม
10. จ. ศรีสะเกษ อ. เมือง
11. จ. เลย อ. เมือง
12. จ. มุกดาหาร อ. เมือง
13. จ. สกลนคร อ. เมือง
14. จ. สกลนคร อ. สว่างแดนดิน
15. จ. ร้อยเอ็ด อ. เมือง
16. จ. ร้อยเอ็ด อ. เกษตรวิสัย
17. จ. ร้อยเอ็ด อ. เสนภูมิ

18. จ.อุตรธานี อ.ศรีบุญเรือง
19. จ.หนองบัวลำภู อ.หนองบัวลำภู
20. จ.ขอนแก่น อ.เมือง
21. จ.ขอนแก่น อ.มีนบุรี
22. จ.ขอนแก่น อ.ชุมแพ
23. จ.นครราชสีมา อ.เมือง
24. จ.นครราชสีมา อ.ปักธงชัย
25. จ.นครราชสีมา อ.ปากช่อง
26. จ.นครราชสีมา อ.โชคชัย
27. จ.นครราชสีมา อ.ครบุรี
28. จ.นครราชสีมา อ.พิมาย
29. จ.นครราชสีมา อ.โนนไทย
30. จ.อุบลราชธานี อ.พิบูลมังสาหาร
31. จ.อุบลราชธานี อ.เขื่องใน
32. จ.อุบลราชธานี อ.พนา
33. จ.อุบลราชธานี อ.ม่วงสามสิบ
34. จ.อุบลราชธานี อ.โขงเจียม
35. จ.อุบลราชธานี ต.ตระการพืชผล
36. จ.อุบลราชธานี อ.เขมราฐ
37. จ.อุบลราชธานี อ.ศรีเมืองใหม่
38. จ.อุบลราชธานี อ.กุดข้าวปุ้น
39. จ.อุบลราชธานี อ.โพธิ์ไทร
40. จ.อำนาจเจริญ อ.อำนาจเจริญ
41. จ.มหาสารคาม อ.เมือง
42. จ.มหาสารคาม อ.วาปีปทุม
43. จ.มหาสารคาม อ.แกด้า

44. จ.มหาสารคาม อ.นาคูน
45. จ.มหาสารคาม อ.บรบือ
46. จ.มหาสารคาม อ.พยัคฆภูมิพิสัย
47. จ.มหาสารคาม อ.นาเชือก
48. จ.มหาสารคาม อ.โกสุมพิสัย

ภาคใต้ มี 32 สาขา คือ

1. จ.นราธิวาส อ.เมือง
2. จ.ตรัง อ.เมือง
3. จ.กระบี่ อ.เมือง
4. จ.สุราษฎร์ธานี อ.พุนพิน
5. จ.ชุมพร อ.เมือง
6. จ.ชุมพร อ.หลังสวน
7. จ.พัทลุง อ.เมือง
8. จ.ภูเก็ต อ.เมือง
9. จ.พังงา อ.ท้ายเหมือง
10. จ.พังงา อ.ตะกั่วป่า
11. จ.สงขลา อ.เมือง
12. จ.สงขลา อ.หาดใหญ่
13. จ.สงขลา อ.นาหม่อม
14. จ.สงขลา อ.จะนะ
15. จ.ยะลา อ.เมือง
16. จ.ยะลา อ.เบตง
17. จ.สตูล อ.เมือง
18. จ.นครศรีธรรมราช อ.เมือง
19. จ.นครศรีธรรมราช อ.ท่าศาลา

20. จ.นครศรีธรรมราช อ.นาบอน ต.นาบอน
21. จ.นครศรีธรรมราช อ.พิปูน ต.ตวนกลาง
22. จ.นครศรีธรรมราช อ.พิปูน ต.พิปูน
23. จ.นครศรีธรรมราช อ.ทุ่งสง ต.หนองหงษ์
24. จ.นครศรีธรรมราช อ.พิปูน ต.เขาพระ
25. จ.นครศรีธรรมราช อ.ปากพนัง
26. จ.นครศรีธรรมราช ต.ทุ่งสัง อ.ทุ่งใหญ่
27. จ.นครศรีธรรมราช ต.กุแหร อ.ทุ่งใหญ่
28. จ.นครศรีธรรมราช ต.นาหลวงเสน อ.ทุ่งสง
29. จ.นครศรีธรรมราช ต.เขารือ อ.ทุ่งสง
30. จ.นครศรีธรรมราช ต.ถ้ำพรณรา อ.ฉวาง
31. จ.นครศรีธรรมราช ต.นากะชะ อ.ฉวาง
32. จ.นครศรีธรรมราช กิ่งอ.บางขัน*

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

* หมายเหตุ สาขาพรรคประชาธิปัตย์มีทั้งหมด 163 สาขา แต่การรวบรวมข้อมูลสาขาพรรคกระทำเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2537 สาขาที่ได้รับการอนุมัติจัดตั้งจากกระทรวงมหาดไทย รวม 157 สาขา และอีก 6 สาขาทางพรรคประชาธิปัตย์กำลังขออนุมัติการจัดตั้งจากกระทรวงมหาดไทยอยู่

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ-สกุล : ร้อยตำรวจเอก อยุทธิ์ เพชรอินทร
- วัน เดือน ปี เกิด : 20 ธันวาคม 2509
- บิดา-มารดา : นายอานวย-นาง เยาวณี เพชรอินทร
- สถานที่เกิด : กรุงเทพมหานคร
- ประวัติการศึกษา : จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนอัสสัมชัญ ธนบุรี
: จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
: จบอุดมศึกษา ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต
จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ รุ่นที่ 41
- ประวัติการรับราชการ : รองสารวัตรสืบสวนสอบสวนสถานีตำรวจภูธร อำเภอวิเศษชัยชาญ
จังหวัดอ่างทอง
: รองสารวัตรสืบสวนสอบสวนสถานีตำรวจภูธร อำเภอพระนครศรีอยุธยา
: รองสารวัตรแผนกสถิติคดีอาญาและข้อมูล กองกำกับการข่าวกองบังคับ
การอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจภูธร 1
: รองสารวัตร แผนก 3 กองกำกับการ 5 กองบังคับการอำนวยการ
การตรวจภาค 1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย